ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

สิริกาญจน์ ยศปัญญาชณัฐ[1*] ณิรดา เวชญาลักษณ์ [2]

รับบทความ: 18 ธันวาคม 2568 แก้ไขบทความ: 10 มกราคม 2569 ตอบรับบทความ: 13 มกราคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร 23 คน และครู 235 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชน จำนวน 154 คน โดยเลือกแบบเจาะจง ผู้บริหารจำนวน 6 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย ครูจำนวน 148 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นเท่ากับ .23 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุดเป็นลำดับแรก รองลงมาคือ ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัลและด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น ทักษะการบริหาร ดิจิทัล โรงเรียนเอกชน การพัฒนาทักษะ

[1-2] หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

* อีเมล: Sirikanyotpanyachanat@gmail.com

Needs Assesment for Developing School Administration Skills in the Digital Age of Private School Administrators Under the Office of the Provincial Education of Phitsanulok

Sirikan Yotpanyachanat [1*]
Nirada Wechayaluck [2]

Abstract

Needs Assesment aimed to conduct a needs assessment for the development of school administration skills in the digital era among private school administrators under the Phitsanulok Provincial Education Office. The study population comprised 23 administrators and 235 teachers. The sample group consisted of 154 individuals chosen via purposive sampling for the 6 administrators and simple random sampling for the 148 teachers from private schools. Data collection utilized a 5-point rating scale questionnaire and indicated the value of Index of Item-Objective Congruence within the range of 0.80 – 1.00 which demonstrated a high overall reliability coefficient of 0.98. The collected data were analyzed using descriptive statistics, including the mean ($\bar{x}$), standard deviation (S.D.), and the Prioritized Needs Index (PNI modified). The findings indicated that the overall need for developing digital-era administration skills, as represented by the Prioritized Needs Index, was .23. A detailed analysis by aspect revealed that the Digital Skills in Organizational Management domain showed the highest Prioritized Needs Index, followed by Digital Technology Leadership Skills and Innovative Leadership and Innovative Thinking Skills. Conversely, the domain with the lowest prioritized need was Digital Citizenship and Social Intelligence Skills. The results underscore the necessity for focused professional development, particularly in integrating digital technology for organizational management within these educational institutions.

Keywords: Needs Assesment, Management Skills, Digital Private school, Skill Development

[1-2] Master of Education Program in Educational Administration, Phibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok, Thailand
* E-mail: Sirikanyotpanyachanat@gmail.com

บทนำ

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลอันเป็นเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทำให้การสื่อสารมีความสะดวกรวดเร็วเป็นประโยชน์และส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลา บุคคลติดต่อสื่อสารการรับรู้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความรู้ เผยแพร่ ส่งถึงกันได้ด้วยอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัล ผ่านระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ตเชื่อมโยงถึงกันทั่วโลกเทคโนโลยีส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจเกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านกระบวนการผลิต และการจ้างงานที่เปลี่ยนแปลงลดลง เนื่องจากอาศัยเครื่องมือเครื่องจักรปัญญาประดิษฐ์ในการทำงานที่มีประสิทธิภาพมากกว่าแรงงานคน จิติมา วรรณศรี (2564, น.3) การเปลี่ยนแปลงในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่พัฒนาแบบก้าวกระโดดรูปแบบเศรษฐกิจระหว่างประเทศที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงเศรษฐกิจของโลกเข้าด้วยกัน และปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคมไทย การศึกษาจึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้กับคนทุกช่วงวัยให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ.2569-2579)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานที่จะนำพาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาศักยภาพสูงสุด มีความรู้และทักษะที่แข็งแกร่ง เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนระดับสูง การดำรงชีวิตในอนาคต ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการในฐานะหน่วยงานหลักในภาคการจัดการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการมุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม ภายใต้วิสัยทัศน์ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุขในสังคม สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายประจำปีงบประมาณ พ.ศ 2563 โดยยึดหลักของการพัฒนาที่ยั่งยืน และการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในอนาคต เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ 2561-2580 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ 2561 -2568) แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ 2566-2570) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ 2560-2579 แผนพัฒนาการศึกษาเอกชน (พ.ศ 2566-2570) และมุ่งสู่ Thailand 4.0 ดังนี้ 1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของมนุษย์และของชาติ 2.เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ 3. พัฒนาและส่งเสริมศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 4.สร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 5.ด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เป็นจุดสิ่งแวดล้อม นโยบายที่ 6.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563) ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้นำทางการศึกษาที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยใช้หลักการบริหารและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ธีรศักดิ์ วัฒนพานิช (2563)

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ความสามารถในการใช้ความรู้ ภาวะผู้นำ และเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง โดย

ผู้บริหารในยุคดิจิทัลควรมีทักษะสำคัญ ได้แก่ ต่างๆ ดังนี้ 1) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี ความสามารถการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น ซอฟต์แวร์การจัดเก็บข้อมูล ระบบสารสนเทศหรือแพลตฟอร์มการสื่อสารออนไลน์ 2) ทักษะด้านการวิเคราะห์ข้อมูล การรวบรวมวิเคราะห์และใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ การเข้าใจข้อมูลขนาดใหญ่ และการใช้ข้อมูลในการคาดการณ์สถานการณ์และวางแผน 3) ทักษะด้านการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความสามารถในการ นำพาสถานศึกษาผ่านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและกระบวนการทำงานการสร้างแรงจูงใจและสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บุคลากรยอมรับและปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลง 4) ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมการคิดค้นวิธีการใหม่ๆในการจัดการปัญหาและโอกาสที่จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมในสถานศึกษา 5) ทักษะด้านความปลอดภัยทางไซเบอร์ ความเข้าใจในความเสี่ยงทางไซเบอร์และการบริหารจัดการความปลอดภัยของข้อมูล 6) ทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกันการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารภายในและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการทำงานร่วมกันทั้งในสถานศึกษาและกับพันธมิตรผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ 7) ทักษะด้านการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตการเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีและแนวโน้มใหม่ๆการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับบุคลากรในสถานศึกษา 8) ทักษะด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ การวางแผนการบริหารเชิงกลยุทธ์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือการคาดการณ์และการวางแผนล่วงหน้าเพื่อตอบสนองต่อแนวโน้มทางเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงในการตลาด ทักษะเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้บริหารในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ๆและนำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ไปในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา (2564)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำกับ ดูแลและส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลกให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ โดยมีพันธกิจสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาภาคบังคับอย่างทั่วถึงและเสมอภาค การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม สำนึกในความเป็นชาติไทย และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้หนึ่งในเป้าประสงค์ที่สำคัญของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสถานศึกษา คือ การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนและปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาโดยรวมในบริบทของ ยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและก้าวกระโดด การบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่หลายอำเภอ ยังคงประสบกับความท้าทายด้านทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล ผู้บริหารบางส่วนอาจยังขาดทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการ การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ และการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน

เอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก, 2568)

การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์ของผู้บริหารที่สามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศในการวิเคราะห์และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ ภายใต้การวางแผนที่รอบคอบและกระบวนการดำเนินงานที่ยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ปัญหาการบริหารในยุคดิจิทัล เช่น การยึดติดกับความสำเร็จในอดีต การขาดการทำงานเป็นทีม การไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน การให้อิสระโดยขาดการกำกับติดตาม และการขาดมุมมองเชิงระบบขององค์กร ล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา ลลิตา อ่ำบัว (2565) สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการบริหารให้สอดคล้องกับทิศทางการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร ทักษะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม และทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม ซึ่งทักษะดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการตัดสินใจ การวางแผน การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล อันนำไปสู่การบริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลโดยนำเสนอเนื้อหาดังต่อไปนี้ 1)แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล 2)แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 3)องค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 4) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก

1. แนวคิดเกี่ยวกับยุคดิจิทัล

การเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัลเกิดจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลที่ส่งผลต่อวิถีชีวิต การคิด การเรียนรู้ และการตัดสินใจของมนุษย์ นักวิชาการชี้ให้เห็นว่ายุคดิจิทัลก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความท้าทาย จึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เท่าทันเทคโนโลยี ใช้เหตุผลและวิจารณญาณในการรับรู้ข้อมูล โดยเฉพาะผู้บริหารซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารจัดการในยุคดิจิทัล เสาวลักษณ์ พันธบุตร (2560) สังคมยุคดิจิทัลเป็นสังคมที่เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลมีอิทธิพลต่อวิถีชีวิต การคิด การเรียนรู้ และการตัดสินใจของมนุษย์ในทุกช่วงวัยการปรับตัวในยุคดิจิทัลต้องอาศัยการคิดอย่างมีเหตุผล การรู้เท่าทันเทคโนโลยี และการใช้สติปัญญาในการสื่อสารและตัดสินใจท่ามกลางความหลากหลายและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพ็ญจันทร์ สินธุเขต (2560) ยุคดิจิทัล ยุคของเทคโนโลยีดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นดิจิทัลด้วยรูปแบบและช่องทางได้อย่างง่าย และรวดเร็วในทุกที่ทุกเวลา เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2561) ยุคดิจิทัล (Digital Era)

คือ ยุคของอิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีที่มีความรวดเร็ว สุกัญญา แช่มช้อย (2562) ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตเอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลและองค์ความรู้จำนวนมากอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้วิถีชีวิต การเรียนรู้ และคุณลักษณะของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความท้าทายจากการแข่งขันและความไม่แน่นอนในสังคมปัจจุบัน มลฤดี เพ็งสง่า และมัทนา วังถนอมศักดิ์ (2566) ผู้บริหารจำเป็นต้องพัฒนาทัศนคติและแนวคิดใหม่ เพื่อรับมือและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาสรุปได้ว่า ยุคดิจิทัล ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เทคโนโลยีและสื่อมีอิทธิพลสูง ทำให้การดำเนินชีวิต การสื่อสาร และการเข้าถึงข้อมูลสะดวก รวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงอย่างมากความฉลาดและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีส่งผลต่อสังคม เด็ก และรูปแบบการใช้ชีวิต รวมถึงการบริโภคข้อมูลที่เพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดดดังนั้น ผู้บริหารยุคใหม่จำเป็นต้องปรับทัศนคติและพัฒนาความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการให้สอดคล้องและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ปุณณิฐฐา มาเชค (2565) การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานและส่งเสริมการเรียนรู้ตามทักษะศตวรรษที่ 21 บนหลักธรรมาภิบาลเป้าหมายคือให้ทุกฝ่ายเข้าถึงข้อมูลและบริการของสถานศึกษาอย่างรวดเร็วและทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน มลฤดี เพ็งสง่าและมัยนา วังถนอมศักดิ์ (2566)การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลคือการพัฒนาระบบที่ทำให้ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีและข้อมูลของสถานศึกษาได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึงเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน พรวิภา เชยกลิ่น (2566) ผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลต้องมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี บริหารการเปลี่ยนแปลง สร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีพร้อมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการจัดการศึกษาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามมาตรฐานและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

จากการศึกษาสรุปได้ว่าการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล คือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบบริหารงานและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับทักษะศตวรรษที่ 21 โดยผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี บริหารการเปลี่ยนแปลง สร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ทุกฝ่ายสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

3. องค์ประกอบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

จากการศึกษาทักษะที่สำคัญของการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิผล ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำของสถานศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นและสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาและการบริหารคนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ สุกัญญา แช่มช้อย (2561) การใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การสร้างวัมนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล สุชญา โกมลวานิช (2560) องค์ประกอบของทักษะดิจิทัลของผู้บริหาร ประกอบด้วย การสื่อสารดิจิทัล การมี

วิสัยทัศน์ดิจิทัล การรู้ดิจิทัล ไกรศร เจียมทอง (2561) การสื่อสารและเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ มนุษย์สัมพันธ์ ด้านเทคนิค คุณธรรม การสร้างสรรค์นวัตกรรม สงบ อินทรมณี (2562) การยอมรับเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลง การเข้าถึงเทคโนโลยี การสร้างการยอมรับแก่องค์กร การเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กร การใช้เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอน ขวัญหล้า น้อยนวล (2564) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์และการพัฒนาตนเอง ด้านบุคลิกภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความรู้และความสามารถในการบริหาร ด้านความรับผิดชอบ ธิดารักษ์ ฟักเงิน และคณะ (2567) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะด้านภาวะผู้นำ ทักษะด้านการคิดเชิงสร้างสรรค์ ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านความเชี่ยวชาญ และ ทักษะด้านการถ่ายทอดและการสื่อสาร

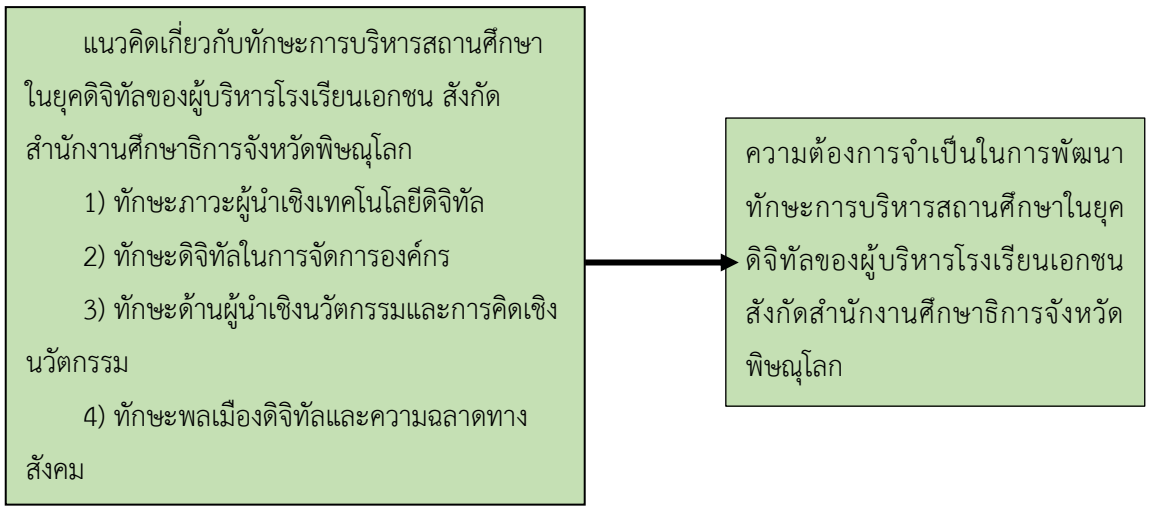
จากการศึกษาสรุปได้ว่า ทักษะผู้บริหารในยุคดิจิทัล หมายถึง ความสามารถในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์สูงสุด โดยทักษะที่กล่าวถึงมีหลายด้าน เช่น ทักษะด้านการสื่อสารทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค และทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลการเสริมสร้างวิสัยทัศน์การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนรวมทั้งการมีความรับผิดชอบต่อการทำงานและการพัฒนาองค์กรด้วยเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

4. ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลกสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกจึงมีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการให้มีความรวดเร็วถูกต้องและก้าวทันยุคดิจิทัลเทคโนโลยีเพื่อให้ สถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดตัวแปรทั้ง 4 ทักษะที่ได้จากการสังเคราะห์ดังกล่าวไปใช้ในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนเอกชนโดยแบ่งออกเป็น 4 ทักษะ ประกอบด้วย ทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ทักษะดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์การ ทักษะภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม ทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการสังเคราะห์ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 18 ด้านผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาความถี่ของทักษะที่มีค่าระดับความถี่ตั้งแต่ 5 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาตัวแปรสรุปได้ว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล มี 4 ด้านที่ตรงกันดังนี้ 1) ทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล 2) ทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร 3) ทักษะด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม และ 4)ทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมโดยสามารถพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 23 คน และครู จำนวน 235 คน ในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิษณุโลก สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก, 2567)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 6 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง และครูจำนวน 148 คนได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน Krejcie & Morgan (1986) รวมทั้งสิ้น 154 คน

การรวบรวมข้อมูล เครื่องมือและการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 4 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล

2) ทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร

3) ทักษะด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม

4) ทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม

แบบสอบถามมีรูปแบบของคำถามเป็น แบบการตอบสนองคู่ (Dual Response Format) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นตามการรับรู้ในส่วนของสภาพที่เป็นจริง และส่วนของสภาพที่ควรจะเป็น เป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 2 คำตอบ (Two-Answer) คำถามทุกข้อ ตอบ 2 สภาพ คือ สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นแบ่งเป็น 5 ระดับ Likert, R, (1993) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

5 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกโดยมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด หลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก เพื่อจัดทำร่างเครื่องมือแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตการวิจัย

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุม ทั้งด้านโครงสร้างเนื้อหาและหลักการใช้ภาษาและความครอบคลุมของเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษาถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์เฉพาะ

4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Index of item Objective Congruence) มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป บุญชม ศรีสะอาด (2560)

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารและครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลกเขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาสูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยจะต้องมีค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 บุญชม ศรีสะอาด (2560)

7. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

8. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยจัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้กลุ่มเป้าหมายโดยใช้แอปพลิเคชัน Google Forms เก็บข้อมูลจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา

3. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยจะได้รับข้อมูลทางแอปพลิเคชัน Google Forms จนผู้ตอบแบบสอบถามครบถ้วนตามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมดอย่างละเอียด ก่อนจะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ระดับการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (Likert,pp.90-95) ดังนี้

4.50 – 5.00	สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับมาก
2.50 – 3.49	สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.49	สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นฯ/อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิเคราะห์ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความจำเป็นทักษะผู้บริหารในยุคดิจิทัลโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ค่าเฉลี่ยและวิธี Modified Priority Needs Index (PNImodified)

ความหมายของสัญลักษณ์ PNImodified=(D-C)/C

D (Desired condition) = ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์

C (Current condition) = ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน

แล้วนำมาเรียงลำดับความต้องการจำเป็นโดยเรียงดัชนีจากมากไปหาน้อยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative) จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) 2) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ 3) ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNImodified)

ผลการวิจัย

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกและรายด้านโดยภาพรวม

ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล	สภาพที่เป็นจริง (D)			สภาพที่ควรจะเป็น (I)			PNI modified (I-D) / D	ลำดับ
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	($\bar{X}$)	(S.D.	ระดับ		
1. ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล	4.03	0.53	มาก	4.83	0.30	มากที่สุด	.24	2
2. ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร	3.99	0.56	มาก	4.83	0.29	มากที่สุด	.26	1
3. ด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม	4.02	0.56	มาก	4.81	0.30	มากที่สุด	.24	2
4. ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม	4.23	0.44	มาก	4.84	0.29	มากที่สุด	.18	3
รวม	**4.07**	**0.49**	**มาก**	**4.82**	**0.27**	**มากที่สุด**	**.23**	

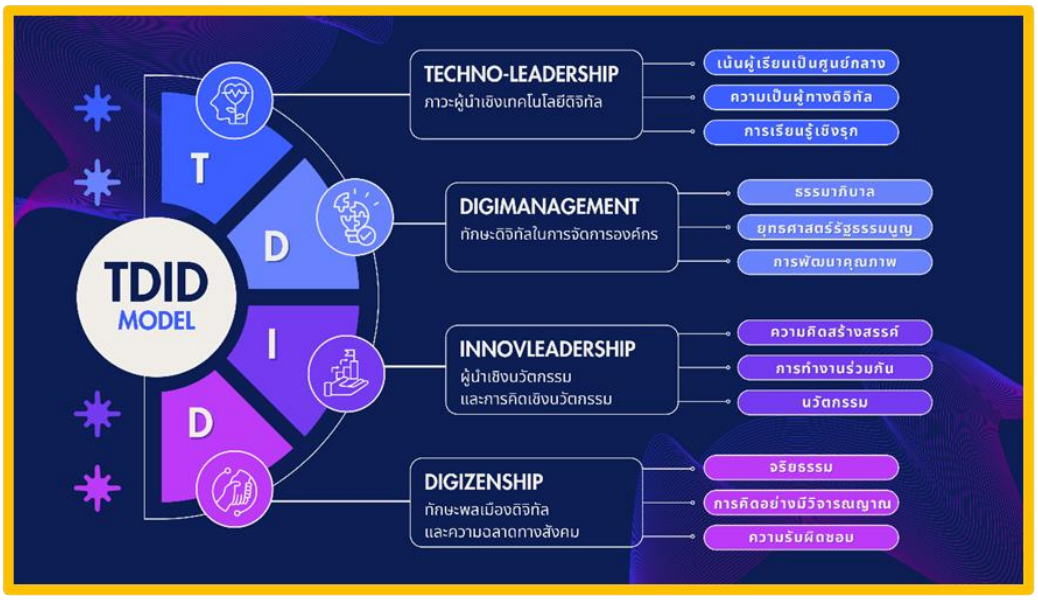
จากตาราง 1 พบว่าโดยระดับสภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ระดับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ระดับสภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$=4.06, S.D. =0.49) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$=4.23, S.D. =0.43) รองลงมา คือ ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X}$=4.03, S.D.=0.53) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร ($\bar{X}$=3.99, S.D.=0.56) ตามลำดับ

ระดับสภาพที่ควรจะเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$=4.82, S.D.=0.27) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$=4.84, S.D. =0.29) รองลงมา คือ ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร ($\bar{X}$=4.83, S.D.=0.29) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม ($\bar{X}$=4.81, S.D.=0.30)

ค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเท่ากับ .23 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI) สูงสุดเป็นลำดับแรก (.26) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมามี 2 รายการเท่ากัน คือ ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัลและด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม (.24) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม (.18)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้รับจาก “TDID MODEl” ดังภาพ

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่การพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษา

1. Techno-leadership (T) ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัล กำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เพื่อบูรณาการเทคโนโลยีเข้าสู่การจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคดิจิทัล

2. Digimanagement (D) ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการบริหารจัดการที่โปร่งใสและตรวจสอบได้อย่างมีความรับผิดชอบ มุ่งดำเนินงานสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และนโยบายตามรัฐธรรมนูญ มุ่งยกระดับมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม

3. Innovleadership (I) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้บุคลากรได้คิดหาแนวทางใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้เกิด ความร่วมมือ โดยการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ระหว่างครูและบุคลากร เมื่อความคิดสร้างสรรค์และความร่วมมือได้รับการผลักดันอย่างต่อเนื่อง ย่อมก่อให้เกิด นวัตกรรมที่ สามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นวิธีการหรือรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อสร้างคุณค่าและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

4. Digizenship (D) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการคิดวิเคราะห์อย่างรอบด้าน ใช้เหตุผลเพื่อแก้ปัญหาและตัดสินใจอย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการยึดมั่นในจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้องโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น อันจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นและเป็นต้นแบบ ที่ดีในการขับเคลื่อนการศึกษา

อภิปรายผล

จากการศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการประเมินความต้องการจำเป็นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวม พบว่าด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับแรงกดดันของการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัลหลังโควิด-19 การไหลบ่าของปัญญาประดิษฐ์ (AI) และงานฐานข้อมูล/หลักฐานเชิงข้อมูล (data-informed) ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้องค์กรต้องยกระดับความสามารถของบุคลากรตั้งแต่การใช้เทคโนโลยี การสื่อสาร-ร่วมมือออนไลน์ ความปลอดภัยไซเบอร์ ไปจนถึงการคิดเชิงวิพากษ์ต่อเนื้อหาดิจิทัลและสวัสดิภาพดิจิทัลของผู้ปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชญานิศ โฆษิตพิมานเวช และเอกราช โฆษิตพิมานเวช (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประกอบไปด้วย 1) วิสัยทัศน์ดิจิทัล 2) ทักษะและความรู้ดิจิทัล 3) การสื่อสารและสารสนเทศโดยดิจิทัล และ 4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสนี โปราณานนท์ และคณะ (2567) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน พบว่า องค์ประกอบสมรรถนะดิจิทัล ประกอบด้วย วิสัยทัศน์เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียน พัฒนาทางวิชาชีพของผู้บริหาร เสริมพลังบุคลากร จัดการข้อมูล จัดการทรัพยากร สร้างบรรยากาศการทำงาน รู้ดิจิทัล ความร่วมมือ สื่อสาร สร้างสรรค์ และการแก้ปัญหา และสามารถอภิปรายรายข้อ ได้ดังนี้

1. ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแรงผลักดันด้านนโยบาย เช่น แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566–2570 ที่เน้นการบูรณาการดิจิทัลในระบบการศึกษาและการบริหารจัดการ รวมถึงแนวนโยบาย OBEC และกระทรวงศึกษาธิการที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ดิจิทัลและ Active Learning ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีเพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและตอบโจทย์ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุพา ผึ้งถนอม และอุษาพร กลิ่นเกสร (2568) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดสังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัศนะ คล่องดี และคณะ (2568) ได้ศึกษาแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร พบว่า ภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล และด้านการสนับสนุน การจัดการ ดำเนินการด้านดิจิทัลส่งเสริมให้ครูในโรงเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน

2. ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตามรัฐธรรมนูญเพื่อยกระดับคุณภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยเชิงนโยบายและทิศทางการปฏิรูปการศึกษาของไทยที่กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปตาม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ที่เน้นความเสมอภาคและคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง รวมถึงการบูรณาการตาม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) และ แผนพัฒนาการศึกษาชาติ ซึ่งต่างชี้ชัดว่าการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศต้องดำเนินไปบนหลักการธรรมาภิบาลเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สอดคล้องกับแนวคิดของ ศราวุธ ขันธวิชัย และคณะ (2568) พบว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการขับเคลื่อนระบบราชการไทยสู่ยุค 4.0 ถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยยกระดับการบริหารภาครัฐให้มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง เป็นการวางรากฐานที่มั่นคงให้กับการพัฒนาประเทศในระยะยาว นำไปสู่การเป็นประเทศที่มีการบริหารจัดการที่ดี สังคมเข้มแข็ง และเศรษฐกิจที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสบา เหง่าศรี และคณะ (2568) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาความสามารถด้านดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว พบว่า การพัฒนาบุคลากรในระหว่างการปฏิบัติงาน โดยสถานศึกษาขับเคลื่อนกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นสื่อกลาง เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์กรโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสามารถอภิปรายได้ว่า

3. ด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรการสร้างแนวคิดใหม่และเสนอวิธีการใหม่ในการแก้ไขได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษายุคปัจจุบันต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี สังคม และนโยบายการศึกษา ทำให้ผู้นำจำเป็นต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและสร้างการปรับตัวอย่างยั่งยืน การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการคิดค้นแนวทางใหม่ ๆ ช่วยเพิ่มความยืดหยุ่นและความสามารถในการแข่งขันขององค์กรการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ เชิดพงษ์ งอกนาวัง และคณะ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับเด็กเยาวชนและกลุ่มประชาชนการนำนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ เพื่อเพิ่มศักยภาพกำลังคนให้ก้าวกันกับยุคสมัยใหม่ และให้มีทักษะการนำนวัตกรรมมาใช้เบื้องต้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศิษฏ์ มาแย้ม และธดา สิทธิ์ธาดา (2567) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นาเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและพร้อมสนับสนุนการดำเนินงานตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา สามารถอภิปรายได้ว่า

4. ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาคิดวิเคราะห์และใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก บริบทของสังคมดิจิทัลที่เต็มไปด้วยข้อมูลจำนวนมหาศาลและความเสี่ยงด้านจริยธรรม เช่น การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การใช้ข้อมูลเท็จ และการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และจริยธรรมดิจิทัลควบคู่กัน เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการปกป้องครู นักเรียน และองค์กรจากผลกระทบเชิงลบของเทคโนโลยี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายชล มัตถะปะโท และคณะ (2564) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรมการสื่อสารและทักษะการใช้เทคโนโลยี ผู้บริหารควรปฏิบัติงานด้วยความตรงไปตรงมาและประพฤติตนด้วยความสุจริตยึดหลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานแก้ไขปัญหาได้ตรงประเด็นตลอดจนเป็นผู้สื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้ปกครองชุมชนและองค์กรภายนอกเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมรวมถึงผลงานของสถานศึกษาได้ทันเวลาและต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยา เกียรติและคณะ (2567) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต3 พบว่าด้านการกล้าทดลองเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษาควรนำนโยบายของต้นสังกัด สู่การปฏิบัติมุ่งเน้นส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลพัฒนาตนเองเป็นแบบอย่างในการพัฒนานวัตกรรมให้กับครู ยอมรับความแตกต่างทางด้านทัศนคติ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบัน และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีจริยธรรม

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก พบว่า

สภาพที่เป็นจริงในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร

สภาพที่ควรจะเป็น ในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีค่าเท่ากับ .23 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กรมีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI) สูงสุดเป็นลำดับแรก (.26) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมามี 2 รายการเท่ากัน คือ ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัลและด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม (.24) ส่วนลำดับสุดท้ายคือ ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม (.183) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏผลตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านทักษะภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัล ในภาพรวม พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีในการบริหารและการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผลการประเมินความต้องการจำเป็นในภาพรวมเท่ากับ.24 ซึ่งข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI = .29)

2. ด้านทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร ในภาพรวม พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 2 รายการ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการบริหารบุคลากร และผู้บริหารสถานศึกษาบริหารการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีในสถานศึกษาอย่างมีวิสัยทัศน์ สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาบริหารการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีใน

สถานศึกษาอย่างมีวิสัยทัศน์ และผลการประเมินความต้องการจำเป็นในภาพรวมเท่ากับ. 26 ซึ่งข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษายึดหลักธรรมาภิบาลและยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนตามรัฐธรรมนูญเพื่อยกระดับคุณภาพ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI = .30)

3. ด้านผู้นำเชิงนวัตกรรมและการคิดเชิงนวัตกรรม พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการลงมือทำเพื่อสร้างสิ่งใหม่หรือพัฒนาสิ่งเดิมให้มีคุณค่ามากขึ้น และผลการประเมินความต้องการจำเป็นในภาพรวมเท่ากับ.24 ซึ่งข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรการสร้างแนวคิดใหม่และเสนอวิธีการใหม่ในการแก้ไขได้ มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI = .22)

4. ด้านทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคม พบว่า สภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยสูงสุด สภาพที่ควรจะเป็น อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาคิดวิเคราะห์และใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และผลการประเมินความต้องการจำเป็นในภาพรวมเท่ากับ. 18 ซึ่งข้อที่มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นสูงสุด คือผู้บริหารสถานศึกษาคิดวิเคราะห์และใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม มีค่าดัชนีลำดับความสำคัญ (PNI = .25)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาทักษะที่สำคัญอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ดิจิทัลผ่านการกำหนดแผนกลยุทธ์การใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลดิจิทัลและทิศทางการปฏิรูปการศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาทักษะดิจิทัลในการจัดการองค์กร โดยกำหนดนโยบายและระบบการบริหารที่ยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ผู้บริหารควรส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้วยการสร้างบรรยากาศการทำงานที่เปิดกว้าง สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มและนำเสนอแนวทางใหม่ในการพัฒนาการจัดการศึกษา พร้อมทั้งเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีจริยธรรม และส่งเสริมทักษะพลเมืองดิจิทัลและความฉลาดทางสังคมให้แก่ครูและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวและพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก การวิจัยในอนาคตควรมุ่งศึกษาการ

พัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับการเรียนรู้เชิงรุก ควบคู่กับการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการที่ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

ไกรศร เจียมทอง. (2564). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม). https://opac.rmu.ac.th /cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=123016

กฤติยา เกียรติกาญจน์, ภัทร์พงศ์ พงศ์ภัทรกานต์, และณัฏฐ์ รัตนศิริณิชกุล. (2567). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. *Journal of Modern Learning Development, 9*(9), 203–220.

ขวัญหล้า น้อยนวล. (2563). การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. *Journal of Roi Kaensarn Academi, 6*(7). https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/248938

จิติมา วรรณศรี. (2564). *การบริหารจัดการศึกษายุคดิจิทัล.* รัตนสุวรรณการพิมพ์.

ชญานิศ โฆษิตพิมานเวชและเอกราช โฆษิตพิมานเวช. (2566). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, *6*(4), 249–264.

เชิดพงษ์ งอกนาวัง, เอกราช โฆษิตพิมานเวช, และยิ่งสรรค์ หาพา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *Journal of Modern Learning Development*, 9(6), 482–493.

ทัศนะ คล่องดี, นาวี อุดร, และชาญวิทย์ หาญรินทร์. (2568). แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร. *วารสารการบริหาร และนิเทศการศึกษา, 16*(2), 74–91.

ธนวัฒน์ สุวรรณเหลา. (2564). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี). https://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/4183

ธิดารักษ์ ฟักเงิน, นภาภรณ์ ยอดสิน, และพิชญาภา ยืนยาว. (2567). การวิเคราะห์องค์ประกอบทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครปฐม. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 7*(1),45–57. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/tmd/article/view/265666

ธีรศักดิ์ วัฒนพานิช. (2563). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล*. สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นุสบา เหง่าศรี, มนพันธ์ ชาญศิลป์, และชูชาติ พ่วงสมจิตร์. (2568). แนวทางการพัฒนาความสามารถด้าน

ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระแก้ว. *วารสาร มจร* อุบลปริทรรศน์, *10*(1), 991–1003.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.

ปุณณิฐฐา มาเชค. (2565). *การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล*. (คณะศึกษาศาสตร์,มหาวิทยาลัยบูรพา).

พรวิภา เชยกลิ่น. (2566). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. dspace at silpakorn university. http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/4778

เพ็ญจันทร์ สินธุเขต. (2560). การศึกษายุคนี้ (ยุคดิจิทัล): Thailand 4.0. ใน *รายงานการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3* (หน้า 98). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

มลฤดี เพ็งสง่าและมัยนา วังถนอมศักดิ์. (2566). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ, 24*(2), 167.

ยุพา ผึ้งถนอม, และอุษาพร กลิ่นเกสร. (2568). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 8*(2), 170–187.

ลลิตา อ่ำบัว. (2565). เทคโนโลยีกับการศึกษา. https://www.scimath.org/article-technology/item/12422-2021-08-23-06-07-

วิศิษฏ์ มาแย้ม, และธดา สิทธิ์ธาดา. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ, 25*(2), 178–192.

ศราวุธ ขันธวิชัย, พระสังวาน เขมปญฺโญ (สายเนตร), พระมหาจักรเทพ จกฺกวโร (ศรีทิม), และสมนึก จันทร์โสดา. (2568). ธรรมาภิบาลกับการยกระดับระบบราชการไทยสู่ยุค 4.0. *วารสารชัยภูมิปริทรรศน์, 8*(2), 56–70.

สงบ อินทรมณี. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 16*(1), 353–360.

สุกัญญา แช่มช้อย. (2561). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล.* สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวลักษณ์ พันธบุตร. (2560). อยู่อย่างคนร่วมสมัยในยุคดิจิทัล. *วารสารวิชาการนวัตกรรมสื่อสารสังคม*,161. https://erp.mju.ac.th/acticleDetail.aspx?qid=1246

สุชญา โกมลวานิช. (2560). *องค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สายชล มัตถะปะโท, วานิช ประเสริฐพร และอดุลย์ พิมพ์ทอง. (2564). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 6*(3),55– 68. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/mcjou/article/view/252269

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2560–2579*. พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก. (2568). https://www.plkmoe.go.th/home/

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2561). การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล. https://www.trueplookpanya.com /education/content/52232

อัสนี โปราณานนท์, สันติ บูรณะชาติ, ธิดาวัลย์ อุ่นกอง และน้ำฝน กันมา. (2567). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนเอกชน. *วารสารรัชต์ภาคย์*, *18*(59), 384–400.

Likert, R. (1967). *The method of constructing an attitude scale. In Attitude theory and measurement*. Wiley.